

inkeriläisten

viesti

www.firre.fi

inkerilaisten viesti

TOIMITUS:	Kaskilaaksontie 4 C 50 Soukka Paatoimittaja: Matti Vironmaki , puh. 631 285 Pirkko Huurto, puh. 887 286, 783 391
KONTTORI JA TILAUKSET:	Aurorankatu 7 A 1, Helsinki 10 Postisiirto n:o 30 636
TILAUSMAKSUT:	Konttorin osoitteella postisiirtotilille 30 636
TILAUSHINTA:	mk 8:— vsk kotimaassa, Ruotsissa 10 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu rnk 150:— Kuolinilmoitukset 10: -- 1/2 ” ” 80:— Kuva ilmoituksessa 10: -- 1/4 ” ” 50:— Kiitos- ym. 10: --
PAAASIAMIEN RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 BORAS Puh. 033/101 850 Postisiirto n:o 626047 — 5
PAAASIAMIEN SUOMESSA:	Hannu Vironmaki Tehtaank. 5 E 43 Helsinki 14 Puh. 662 668 Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa Kustantaja ja julkaisija: INKERILAISTEN YHDISTYS R. Y.

•N%

KANSIKUVA KERTOO: SUOMALAINEN TALONPOIKA PIETARIN LIEPEILLA
1700-LUVULLA RANSKALAISEN PIIRROKSEN MUKAAN. — KUVAN OMISTAA
EEVA LAARA.

Inkerinmaalla vuosina 1943-44

(Puhe Turun kesajuhlilla 17. 7. 1971)

Muistaakseni loppukesällä 1942 ollessani joukko-osastossani kaukana Its-Karjalassa minulta tiedusteltiin, haluaisinko lähteä komennukselle Inkerinmaalle. SaM samalla tietää, että 60--70.000 inkerilaista oli jäänyt saksalaisten valtaamalle alueelle, jossa he elävät sodasta johtuen erittäin vaikeissa olosuhteissa. Suostuin esitykseen. Mutta jostain syystä matka toteutui vasta puolisen vuotta myöhemmin.

Tulin maaliskuun 26 päivänä 1943 Aranda laivalla Hangosta Paldiskiin ja sieltä Kloogan leirille: silloinen pastori Jaasikeldinen oli tullut Inkeriin huomattavasti aikaisemmin. Menomatkalta muistan laivan kapteenin Sammalkorven ja meriluutnantti Tuulen, jotka molemmat myöhemmin huolehtivat monista inkeriläiskuljetuksista. Samassa laivassa oh. myöskin tri Saara Nopola, joka toimi laulajana inkeriläisleireillä. Sama laiva vei paluumatkalla ensimmäinen lastin inkeriläisiä Suomeen.

Paldiskin ja Kloogan melko sutkean salla pakolaisleireillä aloin aavistella, minkälainen olisi tilanne Inkerinmaalla. Inkerin tiheimmin asutetut suomalaisalueet, esimerkiksi Venäjän joki, Tuutari ja Hietamäki olivat jääneet vuonna 1941 paikalleen pysähtyneelle rintama-alueelle tai sen välittömään läheisyyteen. Tästä johtuen suuri määrä inkeriläisiä oli siirtynyt pakolaisleirille edelleen Inkeriä ja Virolaissa joissa heitä oli pakolaisleireissä tai tuttavien luona. Erityisesti ensimmäinen sotavuosi on ollut vaikea nähdä ja kulkutautien takia vaahtien suuren määrän kuolonuhreja. Kloogan leiri ja sen alueella sijaitseva hautausmaa olivat tästä surullisia todisteita.

Saksalaisten miehittämien alueiden suomalaisen väestön voidaan katsoa tältä kannalta ja kaantuneen alussa kahteen erilaiseen ryhmään. Tämän mukaisesti myös Suomesta tulleen, parisen kymmentä henkilöä käsittävään komission toiminta oli tavallaan kändäistä.

Vaikeimmassa asemassa olivat ne, jotka asuivat satatomaialueella tai sen vallatun läheisyydessä tai jotka olivat joutuneet pakolaisiksi. Heidän keskuudessaan halu lähteä Suomeen oli alun perin erittäin suuri. Luulen että heistä käytännöllisesti katsoen kaikki halusivat siirtyä Suomeen. Läheskään kaikille halukkaille ei aluksi voitu järjestää matkustusmahdollisuuksia. Suurin osa Suomesta tulleen komissionin jäsenistä työskenteli tämän väestöryhmän parissa. Eräillä inkeriläisilläkin oli mahdollisuus toimia tämän ryhmän parissa maanmiestensä karsinnyk-

sien lieventämiseksi. Heistä mainittakoon Elsa Dubbelman, jonka silloiset inkeriläiset tunsivat laajalti vain nimellä Hatsinan Elsa. Tämän ryhmän parista on mieleeni erityisesti jäänyt Hatsinan leirillä olleet 211 inkerilaista, pääasiassa tuutarilaisia, jotka huhtikuun 1 päivänä lähtivät ensimmäisenä ryhmänsä kanssa Kloogaa.

Toisen paaryhmän muodostivat ne inkeriläiset, jotka olivat taistelujen mentyä ohi saaneet ja joiden koteihinsa kauemmaksi sotatomaialueelta, Suomenlän rannikolta, Moloskovitsasta, Kupanitsasta, Spankovaalta. Sodasta huolimatta heidän asemansa vuoden 1943 keväällä oli silmin nähtävästi parempi. Heidän keskuudessaan meidän suomalaisten taiminta rajoittui aluksi kirkolliseen ja sivistykselliseen toimintaan. Keväällä ja kesällä 1943 ei vielä tiedetty, mitä tapahtumat tulisivat heidätkin kohdallaan saamaan saman vuoden loppupuolella uuden kaanteen. Monet puhuivat vielä lopptikesästäkin seuraavan talven suunnitelmista ikaankuin tilanne jatkuisi entisellään. Monilla aloilla näkyi merkkejä jälle- rakentamisesta.

En aio ryhtyä yksityiskohtaisesti kuvaamaan kaikkea sitä, mitä näin ja koin sen läheisen vuoden pituisena aikana, jonka toimin Suomenlän eteläpuolella muiden Suomesta tulleiden kanssa. Osa muistoista on ehtinyt haalistua lähes neljännesvuosisadan aikana. Onhan itse kukin meistä sen jälkeen joutunut tekemisiin monien muiden asioiden kanssa. Työdyn eräisiin haju- ja muistoihin.

Suomessakin elettiin 1943 myöskin vaikeaa aikaa. Ensi vaikutelma Inkeriin tullessa oli se, että siellä siviiliväestönkin osalle on tullut paljon raskaammat olosuhteet. Ajaessamme ensi kertaa autilla Narvasta Volossovian kautta Hatsinaan huomioni kohdistui sen varrella moniin työryhmiin. Monet nuoret, jopa miltei lapset tekivät puutteellisesti vaatetettuina tie-, metsä- ja metsätyöryhmiin. Edelleen inkeriläisissä kylissä liikkuessani huomioni kohdistui siihen, että niissä oli naisia, pieniä lapsia ja vanhuk- sia. Sen sijaan työkykyisiä nuoria taikka parhais- ssa voimissa eläviä miehiä näki harrastettavan va- han. Esimerkiksi Kosenikinan entisessä suu- rekossa Venäjänsä kylässä, jossa koko kylän väen sanottiin olevan koossa eräällä talossa ali kolme vanhaa miestä ja muutama kymmenen nainen. Saksalaiset kuin Kupanitsan Oravankylä ja Risumaen kylä vatjalaisalueella ovat jääneet erityisesti mieleeni. Molemmissa oli näet suh-

teellisen paljon miehiä johtuen ehkä siitä että molemmat kylät ovat hiukan syrjässä valtavy-
Pian selvisi syy tähän. Inkerdaisten per-
heiden jdsenet olivat ulkonaisista olosuhteista
johtuen joutuneet mitä suurimmassa määrin ha-
jalle, ilman että he tiesivät pahankaan edes
lahiomaistensaakaan kohtaloista. Ei ihane että
meiltä Suomesta tiedusteltiin usein,
olisiko jdku omainen sattunut joutumaan Suo-
meen. Pahon oh sellaisia, joule saatoimme tuo-
da tervetulleita kinjeita kadonneiksi luulluilta
omaisika. Muunlainen posti ei noihin aikoihin
juuri toiminutkaan. Perheiden hajaantumisesta
johtuen tavallisin laulu, jonka kuulin Inkerissa
oli "Eipa koskaan Herran kansa, ainiaaksi erka-
ne". Se oh monien yhteisten iltahetkien paatOs-
laulu.

Toinen ennakkouteliaisuuden kohde oh In-
kerin suomalaisten kieli. Tiesin ennakolta pal-
jon Inkerin suomalaisten historiasta ja sivistys-
harrastuksista. Tasta huolimatta Suomen kielen
taidon erinomainen säilyminen oh minulle yll-
lytys. Se oh yllätys yielä nytkin, kun ajattelen
että esimerkiksi Amerikkaan muuttaneet suo-
malaiset ovat muiden siirtolaisten tavoin kadat-
taneet alkuperäisen didinkielensä muutaman su-
kupolven kuluessa. Parhaiten suomi oli säilynyt
tiheästi asutuilla suomalaisalueilla Hatsinan ym-
paristossa ja Suomen lännen rannikolla. Tilan-
ne oh toisenlainen sellaisilla aarialueilla, joissa
pienet suomalaisasukset olivat muiden kansal-
lisuuksien ympäristöinä esimerkiksi Kattilan, No-
vasdikan ja Moloskovitsan seurakunnissa. Hyvin
säilynyt kieli on etas näyte Inkerin suomalais-
ten voimakkaasta ja monimuotoisesta sivistys-
tandosta.

Kolmas ensivaikutelma oli helposti ulkopuoli-
sellekin näkyvä uskonnollisuus. Näin siitä huo-
limatta, että parina aikaisempaan vuosikymme-
nena oli käyty kinkkoa vastaan ankaraa henki-
taistelua. Oli helposti havaittavaa, että kirk-
ko oh erityisesti vanhemmille mutta melkoisesti
myös nuoremmillekin erittäin rakas ja etä
usko Jumalaan oh antanut ihmisille voimaa ke-
stää vaikeita alkoja. Inkeri oli ollut vuodesta
1937 lähtien kokonaan ilman pappeja. Heidän
tilallaan oli maallikoita jotka huolehtivat jumal-
anpalvelukset. Kaikkiällä tunnettiin rovasti
LauriOjala, joka viimeisenä pappina oh joutu-
nut hoitamaan koko Inkerin kirkollista toiminta-
ta. Sillä aikana, jolloin olin Inkerissa oh rah-
tdvissid innokasta kirkollista jälleenrakennusta.
Näin kuinka esimerkiksi Kosemkinan, Molos-
kovitsan, Kupanitsan, Skuoritsan ja Spankovan
kirkkorakennuksia ja hautausmaita samoin kuin
monia rukoushuoneita pyrittiin kunnostamaan
sen ajan vaikeissa ulkonaisista olosuhteissa.
Koprinan kirkko, jdkä oh ndkemistani kirkkois-
ta parhaiten säilynyt, ei paljon kunnostamista
tarvinnutkaan. Samoin jumalanpalveluselämä ja
kirkollista opetusta pyrittiin seurakuntalaisten
omasta aloitteesta avyttamaan kaikkiällä.

Alku- ja yielä keskikeskelläkin 1943 elettiin
rintaman takana sodasta huolimatta suhteellisen
rauhallista aikaa. Minulle itselleni on tuolta
ajalta jäänyt mieleen erityisesti Kupanitsassa,
Koptinassa ja Spankovalla pidetyt ripnikoulut,

joissa oli yhteensä yli 300 oppilasta. Jaaskelainen
ja Yllinen pitivät rippikouluja muissa osissa
Inkerid. Vapaa-aajan saaminen saksalaisten tybs-
ta koulun ajaksi aiheutti paljon puuhaa. Jou-
duin esimerkiksi Koprinassa kirjoittamaan kym-
menid anomuksia saksalaisille viranomaisille.
Plintisen, Kajavan ja Rau :kanssa vierailin
rippikouluaikana lukuisissa Kupanitsan, Spanko-
van ja Koprinan kylissä. Koprinasta puheen ol-
len minulle oh jälkeendin selvinnyt end appeni
tuomari Simelius oli vuonna 1897 asunut
jonkin aikaa Koprinan pappilassa, josta ,han oli
laatinut kirjalliset selonteon Inkerin silloisista
kirkollisista oloista Oulun hiippakunnan tuomio-
kapitulille.

Monista vierailuista oh erityisesti jäänyt mie-
leen lasten ohjelmallinen tilaisuus Spankovan
Taakelitsan ikylässä samoin kuin vierailu Vere-
pin kylässä. Molemmissa oli mukana mm. prof.
Albent Hamalainen ja maisteri Mäkinen, jotka
olivat mukana kerdamassa kansantieteellistä tie-
toa. Vierailu Koprinan Latin kylään yhdessä.
Ranalin 'kanssa oh jäänyt mieleen ehkä osittain
n. 50 kilometrin pyOrailysta. Latin .kylä oh eräs
Inkerinmaan eteläisimpiä suomalaiskyläid. Tuon
ajan oloja kuvaavana oh jäänyt mieleeni kdynti
Uuden Siiverskajan kylässä. Kylan yli sadasta
talosta oli suurin osa tuhoutunut sodassa. Ihmi-
set divat epatietoisia kannattaisiko lainkaan
ryhtyä rakentamaan. Suomeen muuttohalua ky-
lässä oli silloin runsaasti mutta mandollisuuksia
sinne paasyyn ei heidän kohdallaan said ker-
taa näyttänyt olevan.

Tilanne Inkerin suomalaisten kohdalla oli
syksyllä 1943 huomattavasti erilainen kuin mul-
ti se oli näyttänyt yielä kesällä. Kotinsa me-
nettaneiden joukossa Suomeen lähtOhalu oli
erittäin suuri. Toisaalta saksalaiset olivat halut-
tomia antamaan kovin monille tydkykyisille
muuttolupaa, koska he halusivat käyttää itse
kaiken mandollisen tytivoiman. Näin monet tu-
hannet halukkaat joutuivat odottamaan kauan
karsimattomasti vuoroaan. Toisaalta ne inkeri-
laiset jotka asuivat kauempaan rintamasta ja
joiden elämä oli jo vakiintuneempaa toivoivat
olosten kellittyvän sellaisiksi, end he saisivat
jäää koteihinsa.

Syyspuolella alkoi näkyä yhd enemmän merk-
keja siitä, että saksalaiset suunnitteljvat kaiken
siviilivdestOn evakuoimista hiukan kauempaan
rintaman takaa, mikä käytännössä menkitsisi ko-
ko Inkerin suomalaisalueen tyhjentämistä. Mei-
dan suomalaisten kannalta oli toivottavaa, että
jos kerran vaestOn oh joka tapauksessa saksalaisten
toimesta landettava, halukkaille suomala-
isille olisi vary Lava mandollisuus padsta. Suo-
meen. Toisena vaihtoehtona olisi ollut evakuoin-
ti jonnekin muualle saksalaisten hallussa ole-
valle

Media suomalaishla oli fassid vaiheessa hanka-
la asema. Oli ndet ollut toivottavaa, että ih-
miset olisivat voineet etukateen varautua ndin
radkaisevaan elämän muutokseen. Toisaalta sak-
salaiset halusivat ymmarrettavista syistid salata
loppuun saakka mandolliset evakuointisuunnitel-
mat. Luulen että mandlla meillä suomalaisilla
oli melkoisia hankaluuksia saksalaisten kanssa

siitä, että olimme maininneet ihmisille saksalaisten mandollisista heita koskevista suunnitelmista. Huhut levisivät naissa poikkeksellisissa oloissa nopeasti ja tulivat lopulta saksalaistenkin tietoon.

Luulen että suomalaiset Hatsinan ja Volossovan tienoilla näkivät itse omin silmin mitä tulisi tapahtumaan ja osasivat itse varautua tulevaan evakuointiin. Ilse olin syksyllä suurimman osan ajastani Kosemkinan ja Saikkolan alueella, joten en joutunut näkemään mitä tapahtui idempänä. Muistan kuitenkin että kaydessani idässä pain lokakuun alkupudella tapasin Laskovitsan kylässä Plintisen ja eräitä Kupanitsan kirkon miehiä, jotka olivat tulleet keskustelemaan siitä, mitä lahitulevaisuus toisilla ollessaan. Väestö oli huomattavasti varautunut tulevaan mandolliseen evakuointiin lantsemmissa osassa Inkeriä, jossa olin viimeiset kuukaudet. Olin yhdessä lotta Virolaisen kanssa seuraamassa lahteiden lastausta Ust-Luugan, Koskisen ja Ruutsian asemilla. Saimme tehdä paljon

saadaksemme saksalaiset suostumaan siihen, että ihmiset saivat mukaansa mandollisimman paljon omaisuuttaan, ennen muuta kalastusvalineita.

Pistdydyin marraskuun puolivalissa Hatsinan ja Volossovan alueella. Joiden suomalaiset asukkaat oli silloin valin evakuoitu. Tuntui oudolta liikkuu tyhjiä kylissä, joissa muutamaa kuukautta aikaisemmin olin nähnyt vilkasta elämää. Muistan erityisesti Piikin talon Kupanitsan Putinon kylässä, jossa olin käynyt aikaisemmin useita kertoja. Ovet olivat selkoselälään auki ja lattialla ohi olkia siellä majailleiden espanjalaisten sotilaiden jäljiltä.

Tammikuussa 1944 tapahtumat muuttuivat nopeasti venäläisten hyökkityä Oranienbaumista ja Leningradista. Olin silloin Kattilan ja jaaman alueella etsimässä suomalaisten viimeisiä rippeitä. Tapasin esimerkiksi Kattilassa ja Tikapesassa suomalaisen tydeirin, jotka olivat jaada unohduksiin. Annoin heille ohieet siitä kuinka parhaiten paasta Kloogalle. Siihen aikaan Leningradin ja Narvan maantie oli muutamien päivien aikana kymmenien kilometrien osalta tupaten täynnä lanteen meneviä ihmisiä pienine nyytityneen ja kotieläimineen saksalaisten sotilasosastojen seassa. Jopa lasten is vanhustenkin oli jkaveltava, koska muita kulkuncuvoja ei ollut juuri laisinkaan. Heidan joukossaan en tavannut enää suomalaisia, jotka oli sits ennen evakuoitu rautateitse.

Olin Narvassa samaan aikaan kun rintamalinja lahestyi erittäin nopeasti Narvajoelle. Erittäisen hankalassa asemassa olivat Viron inkeriläiset ja Narvan lahistalla tyllireissa olleet suomalaiset, jotka olisivat aikoja sitten halunneet lahtea Suomeen. Saksalaiset saksalaiset viranomaiset eivät olleet kuitenkaan halunneet vapauttaa heitä tyiistä.

Onneksi Vironkin inkeriläiset paasivat, monet tosin melkoisia seikkailuja kokien, lahtemaan kodeistaan samaan aikaan kun taistelut lahestyivät heidän kyliaan. Onnistuimme maisteri Sirkian kanssa saamaan heidän osittaiseen käyttöön viimeisen saksalaisen junan, joka lahti

Narvan itäpuolelta lanteen. Lahtiessamme Narvasta kaupungissa ei liene ollut jäljellä manta siviili-ihmistä. Swedenkin perhe, jonka tunsin entuudestaan, oli selvinnyt matkaan reippaasti omin avuin. Olin ennen tutustumistani kuullut puhuttavan Sweden rouvasta ja kandestä tyttäristä. Olin hiukan hammastynyt tavatessani nuorten tyttäjien asemesta kaksi n. 70 vuotiaista dlakkeella devaa opettajaa. Tuntui omituiselta keskustella pittean rva Sweden kanssa, joka kertoi isansa Argilanderin osallistumisesta lahes 130 vuotta aikaisemmin kaytyyn Suomen sotaan vuosina 1808-1809. Rouva Swede oli silloin 98 vuotias. Tämän jälkeen kiertelimme maisteri Sirkian Ikanssa vielä parisen viikko helmikuun puolivalin Virossa ja onnistuimme lOytamaan joitakin saksalaisten tyllissä olevia suomalaisryhmiä, jotka paasivat myhemmin Suomeen.

Olen esittänyt henkilökohtaisia hajamuistoja nyt jo ehkä etaiselta tuntuvalta ajalta, jolla oli kaanteen tekevä merkitys monien Inkerin suomalaisten elämässä. Heists itsestään riippumattomat ulkonaiset olosuhteet johtivat siihen, että viimeinen osa yhtenäistä suomalaista Inkeriä lakkasi olemasta yhtenäinen kokonaisuus. Suomeen tulo oli vapaaehtoista. Ne jotka elivät sodan takia vaikeimmissa olosuhteissa halusivat paasta Suomeen nun pian kuin mandollista. Sen sijaan monet kauempaan rintamalta asuvat olisivat mieluiten jaaneet koteihinsa toivoen aikojen parantuvan. Mutta saksalaisten evakuoitessa heidänkin alueensa heidän oli landettava kodeistaan. Naissa oloissa he tulivat mieluummin Suomeen. Saksalaiset tyllivoimaviranomaiset olisivat olleet tyytyväisiä, jos tyykykyiset ihmiset olisivatkin halunneet jaada saksalaisten miehittämille alueille. Hehan halusivat käyttikinsä tyllivoimaa nun paljon kuin mandollista. Tasta meillä mukana olleilla on runsaasti omakohtaisia kokemuksia.

Otaksun että taalla on koolla ihmisiä, jotka erilaisen ikansa puolesta kokevat tuon ajan, josta den puhunut, eri tavoin. Ne jotka silloin olivat taysi-ikäisiä, tuskin voivat undhtaa noita aikoja monine yksityiskohtineen. Useimmille heists se merkitsi suuria karsimyksia, toivoa ja huolta tuntemattomana tulevaisuudesta, pettymyksia ja ehkä myiis joskus hiukan iloa toiveiden tuntemusta. Heidan suotaneen säilyttää muistonsa. Heidan joukostaan moni on jo siirtynyt ajasta laisyyteen. Pienesta suomalaisesta komissioistaramekin on jo moni kuoleman rajan takana. THAN lienee myllis sellaisia, jotka muuton yhteydessä olivat pieniä lapsia. Olisi mielenkiintoista tietää, minkalaisia muistikuvia heilla on tuosta ajasta. Me taysi-llisethan emme vanhempina muista kovinkaan paljon selkeästi ensimmäisten ikavuosiemme tapahtumista. Miten paljon mahtanevat muistaa ne inkeriläiset jotka silloin olivat 2-3 vuotiaita.

Edelleen joukossamme lienee sellaisia, tapahtumia, jotka ovat tulleet vanhemman polven osaksi. Toisaalta voitte yrnmartaa paremmin vanhempia ihmisiä tietäessanne jotakin heidän kokemuksistaan.

Jatkuu siv. 10

Muistoja Miikkulaisista

Vaikkakin kotien muinaiset aineistot, kuten asiapaperit, painettu sana, valokuvat, naisten ja miesten kasityöt, vuonna 1919 joutuivat vieraisiin kasiin, saamme muistin ja maastopaikkojen perusteella seurata — ehkä alkua ajoilta — paikkakuntamme elämää. Laatokasta lahtevan joen etittäin kiemurtelevan, niemekkaan, toisin paikoin monia metrejä syvän, paikoin näkyvää pohjahiekkaa valko-keltaista pulpukkaa kauniine suippolehtineen, peitti laajalti rantoja, missy kiiskit, ahvenet, hauet, saret, loputit pouskutelivat sileata vedenpintaa thimayttaen, osoitaen onkijalle. Kohta oli tuore hiilipaisti syötävänä. Vielä maastosta voi katsella joenhaarautumaa ja sen valista hiekkaharjua (Laarangan-kasta), ympärillä kasvavia korkeita metsiä, pohjattomia soita, luontaisia kallioluolia korkealla merenpinnasta. Timahan on metsaelainten karkujen, susien, ilvesten, janisten, oravien ja metsäsiikojen ja kaikenlaisten metsälintujen parhain olinpaikka, samoin kukkien ja kaikenlaisten marjojen turvattu kasvupaikka. Taloudellinen ja turvallinen myöskin ihmiselle. Siksipa liene ensimmäinen asukas asettunut paikalle, missy oli Suurenmuonin talo. Aijani ana oli kertonut, että hanen ollessaan pienena oli talossa perhettä kolmekymmentäviisi henked ja kandeksan renkia. Siten oli turvallista. Paja oli aivan joenvartella. Rautaa ja suolaa vain ostettiin. Aseita taottiin, koska niitä tarvittiin itse sekä myytiin. Myöskin elaimia kasvatettiin myytaviksi. Kaikista paattaan he ovat olleet taitavia kasitiisissa, hillittyjä, jarkevia esiintymisessään, suomen, venäjän, saksankielen taitoisia (koska aijanikin yield tuli jotakuinkin toimeen saksankielellä vstaviansa ketalla.) "Paavi Klemens VI:n toimeksiannosta hyökkäsi Ruotsin kuningas Maunu Liehakko v. 1348 sotajoukkoineen, joihin ruotsalaisten ohella kuului runsaasti mviisi saksalaisia ja tanskalaisia Inkerinmaalle, missy flan kastatti kansaa roomalaiskatoliseen uskoon ja valloitti Paahkinalinnan." Tasty sotatetkesta Vaaranpolven ja Pekkisen valilla oleva hevoshakamme sai nimen Tukkahonka, jossa oli vielä meidan paivinamme punahonka, minks oksiiin Paavi oli hiuksista sidottanut naiset ja miehet roikkumaan ja leikkasi kurkut poiklci. Kukaties atjani lempivirtta: "Sun kiitos, Isa, olkohon, ..." on laulettu jo tuolloin. Näkyvät taloudelliset voimavarat ympärillä, ja sotilaallisen flaky: hyvät ratsut, selassa voimakkaat miehet keihaineen vastapuolella rajoitti tappamisen kreikkalaiskatolisiin. Vain yksi nainen li5ytyi kotinsa lattian alta, hopearisti kaulassa, mikä on kreikkalaiskatolisen uskon tunnusmerkki. Ainakin meidan aikanamme suomalaisen etottui venälaisesta kaulassa kannettavast a ristista. — Tuntuu perin oudolta, jopa loukkaukselta, nykyain luterilaisten nuotten kaulassa. — Todistukseksi, että tuona aikana Miikkulaisissa puhuttiin suomenkieltä. "Sikani tule jamagista sybmaa", kutsui IOydetty nainen

elainta. Oliko murhattujen omaisuus jo saaliksi viety? Lieneki5 tuosta naisesta tullut Kaurilantalon alkujuri? Ainakin muistamani Kaurilan ukko noudatti vanhoja tapoja: OIlessaan kuolinvuoteellaan, kutsui poikansa Mikulan luokseen, ja Laski taluttaa vattu- ja marjapensaiden valtiin puutarhaan jakulle. Sitten sanoi: "Ota lapija, kaiva tuo mustasihtaripehko pois, vella arssinanvertan maata." Poika kaivoi, ajatellen isansa houtivan. Mutta IOysikin viimein rautatunkun, mihin oli kulta- ja hopearahat sijoitettu. Rahaa oli paljon. Tama on pojan oma kertomus aijalleni.

Sillankotvella olevan Seppä 1 n a10 n, jonkin Nevan ja Laatokanrantoja tavoittelevan sotajoukko taistelussa havitti. Silloin vasta Laarat erosivat, asettuen laittamaan kotejaan joen kandenpuolen vatsin pienelle pinta-alalle, mikä vatmimmin osoittanee pelkoja hyökkääjän tuloista, kuten mybskin uusjien suomalaisten tulokkaiden kotijien sijoittaminen Laarijen vielle ritirinnan.

Kylan suurimman punahongasta tehdyn kujan-kirkonmiehentalonkatolla lipputangon paissa teraksesta etittäin taidokkaasti valmistettu tuuliviiri: rei'itetty vuosiluku 1568 ja ratsun selassa sotilas keihaineen — jonka vierellä lapsena lippasimme, aijani kynelein kutsuessa pois.

Vuosiluku osoitti a Pajikkolaan siirtymisen varmasti, kuin myiiskin sotaisen ajan. Edellä mainittu talokin oli sotatantereena, 17-vuotias tytti paloi sisällä. jotain pelastaessaan. Tämän johdosta sai peltomme niemeke nimeksi: Soroniemä. Aijani muistiinpanojen mukaan Ruotsista oli saatu jo aseita, venälaisia vastaan, joen varrella kayttiin kovia taisteluita. Josna Tukholman verilbyly Tanskan kuninkaan Kristian II:n 8:s paiva marraskuuta v. 1520, olikin aiheuttanut suomalaisten sotajoukkojen voimistumista, Suomen kamaralla, johon Inkerinmaa valittomasti kuului kautta aikojen. Sotavenheissa miehet olivat panssatoituja, ettei millaan aseella saatu pois hengiltä heitä kaikkia — vaan pakenivat.

Aleksanteti II:n kaydessa sotaa Turkkiä vastaan vv. 1877-81. Jolloin Suomenkaarti taistellessaan lauluillaan kohotti suomalaista mieltä Inkerinmaalla, tuskin oli ainoatakaan, joka ei olisi osannut niitä laulaa. Tottakait siellä oh myöskin Inkerin poikia, vaikka se perin vieraalta turttuiinkin, mikä ilmenee rektyyttien lauluissa sekä arpamatkoissa.

Viime vuosisadan lopulla Krasnojoeselossa oleva suomalainen sotilasosasto oli omiaan tukemaan Inkerinmaan itsenäisyyspyrkimystä, mikä silloin ilmeni pyrkimyksena kansainvaliseen alueeseen.

Vasta vuosisatamane alkupuolella suunnitelma Suomeen liittamisesta oli selva. Japanin sota 1904-1905 loi vankan pohjan toiminnalle. ICoska siellä oli kaatunut nun monia Inketin poikia ja ainakin Miikkulaisissa tuolloin voimistui venaldisvastainen — salainen liike — maan-

Rakkaamme

Matti Rannd

* 14. 7. 1899 Miikkulaisista

f 14. 5. 1971 Helsingissa

Syvasti kaivaten

Susanna o.s. Virolainen

Eino, Maija, Mai-Leena ja Matti

Omaiset ja laaja ystavapiiri

laivaan Isa vasyneen

kutsui kotiin iaiseen

Suuri on nyt surumme

Kiitamme Herraa siitakin

viljelijain keskuudessa. Vuonna 1905 vallankumousliike sysasi eteenpain huomattavasti Inkerinmaan taloudellista tavoittelua ja kansallista henkeä. Mika sai talonpojat taakseen? Oli tietenkin lisamaansaanti, jota tuolloin duuman valityksella kaikin keinoin koetettiin hankkia. Mutta myCiskin Inkerin vapauttamista Venajasta ajettiin voimakkaasti. Olihan omapoika opettaja Jussi Tiinus taistelun karjessa. (Vaaralla nimella Suomessa, kunnes Suomi sai itsenäisyyden ja Tiinus suomalaisen sotilan kapteeninpuvun ylleen). Valtakunnan duumassa oli myOskin inkerilainen talonpoika Antti Leppanen saatu v. 1907 erittäin asiallisin perustein Inkerinmaan tarpeiden esittelijäksi. Se oh jo erittäin tuntuva saavutus ja eteenpain meneminen alkoi tuntuakin yhd varmemmalta — venalaisia vastaan. Miikkulaisiin ryhmä pohti talous-kansanvalistus- ja valtiopoliittisia asioita. Taustana Inkerinmaan sotainen historia. Kasisaan painettu salainen- ja julkinensana. Sanomalehti Inkeri vv. 1884-1905, Uusi Inkeri v. 1906, Neva vv. 1907-1918, Inkeri vv. 1908—1917.

Suomessa painettu iso kuin kansakoulukartta kannattimissaan seinalla Suomen rajoista. Sita piti pittää vain seinalla varovaisesti, ettei ioutunut mustiinkirjoihin. Koska Suomi oli vielä Venajan rajojen sisapuolella virallisesti.

Vuonna 1910 lisarnaata saatiin duuman toimesta. Entiset siellä taalla olevat pekosaareket yhdisteltiin kylan toimesta riitelematta, etta jokainen oli tyytyväinen. Entinen tihea vierekain oleminen jotakuinkin talojen siirtamisella korjattiin. Mutta toisaalta paheksuttiin asettautumista edelleen lahekkain, vastukseksi vuosisatoja elaneiden sukujen liepeille. Mika aiheutti monenlaisija yhteisia menoja. Mutta ennen kaikkea erillaan eli kauempana kylasta nautit-

tiin monin tavoin, ei naapurit eika heidan lapsensa hairinneet talojen ymparisajja eika kulkuja minnekaan pain. MyCiskin eliinten hoidossa tuli monenlaisia vaikeuksia, vaikka Laarankujasten ja Myl'ahon valille ei tullut kuin kaksi taloa. Venajan keisarille kuuluvista eli Udelunmaista saatiin lisamaata. Saatiin omistusoikeus parhaimpaan kohtaan Laatokanrantaan. PONniOn-niityt olivat vuokrattavissa — muistini trytikaan nejaksitoista vuodeksi kerrallaan — siten taas huutokaupattiin enemmanantajalle.

Samoin Nuossovan ja Olenan Ylakylanpuolisilla. Alakylan vuokraniittyjen nimia en muistalla kertaa enka muittenkaan Miikkulaisten kyllien.

Maanviljelys Miikkulaisista oli ensiluokkainen — verrattakoon, vaikka aikaamme. Sato oli suurempi ja terveellisempi. MyOskin karjanhoito oh kehittynyt korkealle tasolle. Kaytettavissa oleva virallinen tilastokin sen osoittaa monelta taholta. Sallittakoon kertaa maidonrasvapitoisuudesta. Vuonna 1919 lokakuun hyOkkayksen aikana Miikkulaisista RONCinkolkalta, Luuspanjussin talosta tytär Mari Ikonen tuli Tappariin, han kuten — kandeksan muuta Kerenskia, kuten silloin sanottiin — avioltui maanviljelijä Hamalaisen kanssa. Han hoiti lehmansa tietenkin kodissaan oppimallaan tavalla. Maidot vietiin meijeriin. Han sai aina korkeimman rasvaprosenttimaaran, milca aiheutti tietysti kaikissa kateutta. Maidonviejat tekivat ylemmasvalituksen selittHen, etta ban kun on Inkerinmaalla oppinut tekemaan vaaryytta. Sielta tulivat Hamalaisen kotiin yllattaen tarkastajat asiaa tutkimaan. Heidan aivan perusteellisesti kaiken, ruokkimisen, puhtauden ym., tarkastettuan Maria Hamalainen sai tunnustuksen hyvasta tyCistaan.

Jatkuu siv. 10

RUOTSIN PUOLELTA

OREBRON KESAJUHLILTA

Kesa on aina suurten tapahtumien aikaa. Niin on ollut tanakin kesana. Juhannuksena vietettiin 24. inkerilaisten kesajuhlat ja juhla-paikkana oli Orebro. Oli kokoontunut kansaa läheltä ja kaukaa. Niinkin kaukaa kuin Suomesta saakka ja yhä kanden bussin maara,

On hapeaksi todettava, että ruotsinpuoleisten osanotto kesajuhlisiin on viime vuosina ollut heikompaa kuin aikaisemmin. Olisi hyvä tietää, mistä se johtuu onko se yleinen hyvinvoinnin aiheuttama eristyminen omaan kuoreen.

Juhlien ohjelma oli tavanmukainen, tahn-mennen jo kaikille tutuksi tullut. Poikkeuksia tietenkin oli ja niitä haluaisin tässä yhteydessä kaksella.

Orebron kesajuhlilla oli varattu aikaa tilaisuukshin myös inkerilaisten nykynuorisolle. Kuvasta näemme että aika ajoittain ikiluokat olivat niinkuin sekaisin.

Kuvan vasemmasta kulmasta kurkistaa ISK:n uusi puheenjohtaja aivan kuin tiedustakseen — minkä vastuun tämä yleisö tulee hänen tehtävillään asettamaan.

Orebro on erikoisessa asemassa, siellä sijaitsee Inkerilaisten muistokivi. Ohjelmassa muistomerkillä käynti: rovasti J. Jäskeläisen puhe ja seppelien lasku. Tämä oli kaunis ja liikuttava tilaisuus, joka jäi kauaksi monen meikäläisen mieleen.

Toinen asia oli diplomien jako, joka suoritettiin kansallisilla yhteydessä. ISK:n johtokunnan puolesta mukaan tullaan inkerilaisten työssä ansioituneille henkilöille jakamaan diplomeja. Näin ollen tällä kertaa vuorossa olivat seuraavat henkilöt, joita muistettiin heidän työstään inkerilaisten hyväksi:

Aino Kekkonen Borasista — monina vuosina työskennellyt Borasin leireillä uhraten kaiken vapaa-aikansa Moisten hyväksi.

MyOs Ruotsissa laajalti tutuksi tullut laulukuo-
ron johtaja Helsingista, Eino Vironseppi. Oi-
kealla rva Vironseppa ja vasemmalla — arvat-
kaa? . . . — kaunis entinen lotta HP-3:n kent-
takantiinista. Mitas sanotte, pojaat?

Mitiis sanot "kuoma" jos tehhai trehvit ensi
juhannuksena taas? Kuva on erohetkesta Ore-
bron kesajuhlilta.

Valok. O. Himiliinen

Aappo Bjotn Vasterasista — monivuotinen
ISK-n johtokunnan jassen, johti ja vei paatiik-
seen muistokiviasian.

VainO Pietati Kekki Helsingista — on anta-
nut suuten tyiipanoksen Inkerin historian ja
Inkerikodin aikaansaamiseen. Han on myiis
nayttanyt esimerkkia yhteistyOn alalla Ruotsin
ja Suomen inketilaisryhmien valilla.

Eino Vitonseppa Helsingista — on nayttanyt
todeksi, etta ei ole viola laulu jattanyt inketi-
laisia. Tasta on han huolehtinut monina vuo-
sina. Laulukuoton johtajana han on ilandutta-
nut meita monilla kesajuhlilla seka Suomessa
etta Ruotsissa.

Tehtiin myiis vakava yritys juhannuskokon
ja nuotten illanvieton aikaan saamiseksi. Tama
on ehka vaikein asia meikalaisille jatjestajille.
Siita on olemassa Min monta todistusta. Toivo-
taan vain, etta botasilaiset onnistuvat patemmin
tassa asiassa ensi juhannuksena. A. S.

KILPAILUKUTSU !

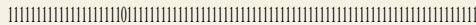
Inkerildisten SivistyssiatiO julistaa arpojen-
myyntikilpailun.

Eniten arpoja myyneelle lahetetaan tammi-
kuun aikana sopivaksi katsomansa aikana laiva-
lippu Suomi—Ruotsi tai Ruotsi—Suomi edes-
takaisin.

Lisaksi arvotaan kaikkien arpoja myyneitten
kesken kolme palkintoa kukin palkinto on
edestakainen laivalippu joko Suorni—Ruotsi tai
Ruotsi—Suomi sopivaksi katsottuna ajankohtana.

Jokainen mukaan ikUpailuun. Tama lisaksi on
runsaasti palkintoja jotka Suurarpa jarjestaa
arpojen myyjille.

Katso siv. 14.

Rakas sisareni

Elisabeth Manninen

synt. 25. 11. 1900 Kolppanassa
kuoli 7. 6. 1971

Kaikesta kiittaen ja syvästi kaivaten

Amalia,
Serkut perheineen,
Ystiivat.

Herra, sinun kadessdsi on
paiviemme maara.

Siunaus toimitettiin — tov. U. Kianto
— MaImin hautausmaan kappelissa 16 p.
kesikuuta 1971.

Kiitamme osanotosta.

Sofia Kiippa

o.s. Kukko

s. 25. 10. 1895 Tuutarissa
k. 23. 5. 1971 Karjalassa

Kaipaamaan jdivat

omaiset ja sukulaiset
Karjalassa
Suomessa
Ruotsissa

Siell' kaunis kannel soi
Hei veisaa virtta uutta . . .

MUISTOJA

Saatu maanomistusoikeus aiheutti monenmoista perusteellista muutosta — tytita ja tyyn-ta asiallista harkintaa maanlaatu, viljely ja viljelemaOn metsainen tai soinen — etaisyy-s, kulkuyhteys. Taman mukaan jaettiin maat nein 1-3 kohtaan, noin kuuden virstan paaharvkin tuli kolmas maapaikka. Jokainen koetti omien tarpeidensa mukaan jarjestaa, olipa siina sovit-telemista. Monet joutuivat omin kustannuksin siirtamain naapurinsa uuteen paikkaan. Se vei aikaa, rakennuksia oli paljon, Ikaikki oli panta-va kayttiikuntoon hyvin — jopa asettelussa otettava huomioon uuden aikaistaminenkin. Kos-ka pellot oh aidattu vinoaitauksella tihealcsi se-lca korkeiksi, syysta, ettei slat karsillaan va-hingoita ja vapaana olevat hevoslauamat urkkies-saan ylety kaatamaan aita. Aidatki,n joutuivat korvattaviksi kuin myOskin ojat. Aidat olivat hy-vintehtyja kuotituista kuusipuista, aidanvitsak-set kuorituista katajasta ja pihjaloista, siis ko-vimmasta puunlaadusta. Udelunmetsista hak-kauksenjaljilta ketattya.

Ojitus oli suoritettu maanlaadun tarpeen mu-kaisesti: matalimpiin ja syvempiin selca syviin ja leveisiin kulk'ojiin — viemareihin **Miik**-kulaisiin saatiin aputyOvoimaa Suomesta riitta-vasti. He olivat ammattitai.toisia, hiljaisia, so-peatuvia, kehittaen itseaan tehtavissaan, jaaden eliniakseen paikkakunnalle tyOtansa jatkamaan ja taloudellisesti ja henkisesti vaurastumaan.

Jatkuu seur. numerossa

INKERINMAALLA

Olen viipynyt yksinomaan menneisyydessa. Menneisyysshan on jakaisen meidan kohdalla osa meita itseamme elassarnme nopeasti chi kiita-van ajan virrassa. Mutta elarnaan kuuluu myOs nykyisyys ja tulevaisuus. Uskon etta te, jotka lahes neljannesv uosisataa sitten tulitte tonne, olette alkuvuosien hankaluuksien jaikeen koti-tuneet tanne. Sita ennen 1920-luvulla tulleilla ei ole vuosikymmeniin ollut kotiutumisongel-mia. Me kaikki Olemme samoja suomalaisia.

Inkerin suomalaisilla dli kotiseudullaan la-heinen yhteenkuuluvuuden tunne etenkin suku-laisten kesken. Siksi perheiden ja •sukulaissitei-den katkeaminen koettiin erityisen kipeana. Us-kon "kuitenkin etta eron jattamat haavat ovat vihitellen arpeutuneet, vaikka toisistaan etossa olevat ovat usein hengessain toistensa luona.

Ulkonaisesti katsoen tulevaisuus nayttaa va-loisalta, jos vertauskohtana kaytetaan sits aikaa, josta olen puhunut. Olemme saaneet ellaa rau-hassa. Meilla on perusteltuja toiveita siita, etta rauhan aika tulee jatkumaan.

Erdaseen seikkaan kiinnitan lopuksi huomio-ta. Viittasin edella havaintoihini Inkerin suo-malaisten uskonnollisuudesta. Usko Jumalaan on antanut ainakin vanhemmalle sukupolvelle voi-maan ja lohtua. Nyt elamme toisenlaisissa olo-suhteissa. Suomen ja Ruotsin inkerilaiset asu-vat maissa, joista kaytetaan usein nimitysta hy-vinvointivaltio. Miita tuolla hyvinvoinnilla tar-koitettaneekin, uskon ja olen omin silmin nah-

SOFIA KAIVARAINEN
80 vuotta

Helsingissa taytti kesakuun 29 paivana 80 vuotta Inkerilaisten Yhdistyksen kunniajaisen rouva Sofia Kaivatainen, o.s. Karhu. Sofia Kaivatainen on syntynyt Hietamaen Karhulan kylassa ja siirtyi sielta avioliiton solmittuaan saman seutakunnan Kotsalan kylaan. Vuonna 1917-18 han kavi useiden inkerilais ten nuorten tapaan Kanneljarven kansanopiston. Kansanopistovuottaan han edelleen muistelee mielellaan ja osallistuu jatkuvasti Lohjalla Kanneljarven kansanopistolla jarjestettyihin toverikuntajuhlisiin. Sofia Kaivarainen tuli perheineen Suomeen vuonna 1943 ja asui sitten mm. Kylmakoskella, Metsakansassa ja Salonsaaressa ennen Helsinkiin muuttoaan. Helsingissa han tyiiskenteli mm. huonekalutehtaassa. Rouva Kaivaraisen neljasta lapsesta on elossa kaksi, han asuu nykyisin poikansa luona Helsingissa, ja hanella on yksi lapsenlapsi. Rouva Kaivarainen on toinainut ahkerasti ja uskollisesti mm. Yhteisvastuu-kerayksen asiamiehenä ja myynyt arpoja inkerilaisten toiminnan hyväksi. Han on ollut kaikkein uskollisimpana mukana yhdistyksemme tilaisuuksissa ja matkoilla, opintokerhoissa ja kirkkotilaisuuksissa ja esittanyt tarvittaessa vaikkapa vanhoja inketilaisia lauluja tai vitsia naissa tilaisuuksissa. Inkerilaisten Yhdistyksen kunniajajaseneksi touva Kaivarainen kutsuttiin v. 1971.

MARIA TORIKKA
75 vuotta

14. 8. 71 vietti Tapiolassa merkkipaivaansa rouva Maria Torikka, o.s. Pitkanen, joka on syntyisin Kelton Maahnilasta. Rouva Torikka muistelee maailman kauneimpana paikkana keltolaista kotikylaansa, jonka korkealta Koivikkomaelta katsottiin auringonnousua. Maahnilasta Maria Torikka naimisiin .mentydan siirtyi Ala-Katsinaan Kelton ja Jarvisaaren rajalle. Suomeen perhe siirtyi 42 vuotta sitten. Nuorin poika syntvi Viipurissa, ja sen jalkeen perhe asui mm. Karkussa ja Hameenlinnassa seka toisen sodan jalkeen Helsingissa. Rouva Torikalla on ollut kaiken kaikkiaan 9 lasta, joista seitseman on elossa. Lastenlapsia on kolme. Rouva Torikka on kaynyt kaksi kertaa tervehtimassa Kanadassa ja Yhdysvalloissa asuvia tyttariaan ja suunnittelee parhaillaan uutta Amerikanmatkaa. Inkerilaisten yhteisissa tilaisuuksissa on kuultu hanen hauskoja matkakertomuksiaan, ja uskollisesti han on ollut Imukana yhdistyksemme jarjestamilla matkoilla, joilla han aina herttaisena, hyvantuulisena, sydameellisena ihmisenä on ilanduttanut inkerilaisia ystavidan. Maria Torikka on aikoinaan toiminut myiis Karjalan Liiton asiamiehenä. Tan ,hetkella pirtea rouva Torikka harrastaa kuntouintia ja kavelya Tapiolassa. Urheiluperinteita onkin perheessa, silla Yhdysvalloissa asuva ja Nitinsa merkkipaivaksi Suomeen 'kaymaan tullut Elsa-tytar on ollut naisten keihaanheiton Suomen-mestari.

nyt, etta irikerilaisetkin ovat paassee osalliseksi naiden maiden hyvinvoinnista. Ahkeruutensa ja saastavaisyytensa takia he ovat joskus menestyneet jopa muita paremmin. Niin ilanduttavaa kuin kaikki tdma onkin, elima hyvinvointivaltiossakin voi muuttua tyhjaksi ja tar-

koituksettoman tuntuiseksi, ellei siihen saada sisaltoa muusta kuin aineellisesta hyvinvoinnista. Onnellinen se ihminen, jolla on usko Jumalaan ei vain pahoina paivina, jolloin se rronille ehka helpompaa, vaan myiis hyvind paivina, jolloin se on ehka vaikeampaa.

NUORTEN PALSTA

Helsingin inkerilaiset nuoret mukaan!

Helsingissa inkerilaiset nuoret ja nuorekkaat vanhemmatkin ovat kokoontuneet ,kuluneen kesän aikana maanantai- ja torstai-iltaisin innolla lyiimaan .kyykkää seka pitamaan seuraa Puotinharjun urheilukentalle. Pelipaikka maaraytyi lahinna sen vuoksi, koska pelia suunniteltaessa mukaan tulijoita oli eniten Helsingin itariselta suunnalta. Toiminnassamme laSkemme inkeriidsiin myiis inkerilaisten aviopuoliset ja heidan lapsensa. Mukaan toimintaamme voivat tulla lisaksi heidan tuttavansa. Kyykan peluu talvella ei ale yhtä helppoa ja mdkavaa, siksi talveksi olemme suunnitelleet toisenlaista toimintaa. Siita kerromme kuitenkin tassä vahan myOhemin.

Kyykkapeli (eli pualikkapeli ja poppipeli inkerilaisittain) kuuluu inkerilaisilla kansanpetinnepeleihin 'kuten rajakarjalaisillakin. Se on hyvin hauskaa pelia. Sits todistaa varmaan sekin, etta kesän kuluessa ilta illan jalkeen sits on pelaamassa pitkalle toistakymmenta miesta ja naista. Valista on pelattukin kandessa ryhmassas. Elokuun lopullakin all parikymmeta nuorta ja vanhempaa lyOmassa knikkaa. Kaikki Olemme olleet aloittelijoita. Olemme opetelleet

Helsingin inkerilaisea kyykanpelaajia alkukesasta Puotinharjun urheilukentalla.

Valok. L. Iivanainen

vahitellen pelaamaan tata hauskaa ja kuntoa kasvattavaa pelid. Monen sauva (mailan muotoinen) on ruvennut lentimaan yha tatkemmin ja lahemmaksi lytitaviin kyykkiin. Kyykkapeli on nyt myiris yhtend urheilulajina inkerilaisten kesajublien ohjelmassa. Tana kesana jublaotellussa Helsingin naiset olinvat toisella sballa tutkulaisten voittaessa ensimmäisen sijan. Yhden kesän harjoit telun jalkeen miehetkaan eivat ulettuneet ensimmäiselle sijalle. Muut kilpailuun osallistuneet jotikkueet, kuten Turun inketilaiset ja Seurasaaren karjalaiset dlivat saaneet pitkan eutmarkan usean vuoden harjoittelullaan. Uskomme :kuitenkin, etta innostuksen jatkuessa Helsingin inkerilaisetkin menestyvdt ensi kesana jo paljon paremmin. Ei anneta innostuksen sammua!

Yhdeksi talvitoimintamuodeksi olemme suunnitelleet sellaisen pelin, jdka voisi kiinnostaa mandollisimman manta ja joka samalla on monipuolinen kuntoa kohentava liikuntamuoto. Tiistai-illoiksi klo 19-21 olemme varanneet Vartiokylan ikansakoululta voimistelusalin lentopallopeliii varten. Pelaamisen aloitamme 13. paiva syyskuuta. Vartiokylan kansakoulun osoite on: Kiviportintie 10. Kaupungista sinne paa-see rautatieasemalta bussilla 95 kansakoulun portille, joka on kirkkoa vastapaata. Kaupungista pain tultaessa Porvoon tieta Vartiokylan kansakoulu on kohta vasemmalla Mien yli kulkevan jalankulkusillan jalkeen. Tervetuloa kaikki mukaan tutustumaan! Meilld on tosin yield pulmana, mists saamme tarpeeksi varoja tata toimintamuotoa varten.

Samalla on esitetty toivomus, etta tanhuryh- ma voisi harjoitella silloin talldin puolisen tuntia lentopallolitojen alussa samassa paikassa. Siella voimistelusalissa oleva esiintymislava voi olla mylis hyddyksi tata tarkoitusta varten.

Nuorten kesatoiminnan kohokohtiin kuului viikonvaihteenvietto elokuun 21-22 paivina Nikolai Kelon huvilalla Hirsiniemessa Heindlan

Kauniin hirsihuvilan sijainti on mita ihanteellisn. Niemesa on luonnonkauneutta joka puolella. Isantavdki otti meat avosylin vastaan. Toiset tulivat jo perjantaina ja useimmat vasta lauantaina. Pihalle ilmestyi autoja kuin sienia sateella. Kaikki kylvetettiin mainiassa hirsisaunassa. LOylyt olivat makoisat ja niin rnybs kotikaljat! Sielta valilla sitten pulskandettiin kuka kallion toyraalta ja kuka laiturilta jarveen. Sen jalkeen eli hauSka istua illan pimetessa grillitulen Haressa ulkona ja jutella seka

KYYKKA

Harnina 19. 6. 71. Vas. kyykan joukkuepelin Suomen mestarit Rillhimaan Karjalaiset L. Kiuru, K. Kuparinen, U. Kuparinen ja L. Ahola. Seur. hopeaa voittanut legendaarinen Salmen kyykka ry:n joukkue Helsingista H. Petjakko, P. Lnkeroinen, A. Toroi ja J. Karhunen. Yhdeksantena rivissa Kuopion kova naama N. Leva, jonka joukkue sijoittui pronssille uusinan jalkeen. Oik. selin kilp. ylituomari toht. T. Keranen suorittamassa palkintojenjakoa joht. K. Pamilon kanssa.

valdk. O. Toivokainen

Turku 17. 7. 71. Inkeril. kesajuhlat. Oik. Karjalan Siv.seuran joukkue Helsingista. Tämän vuoden Suomen mestari A. Karhu, hopeamitalimies N. Prahky sekä "kyykan keisarit" K. Pamilo B. Karppela. Turun joukkue joka voitti 1. sijan Turun kesajuhlilla vasemmalta: Leivonen, P. Kopponen, A. Kopponen ja E. Telkkinen. Takana P. Jousimo niinikaan Turusta.

valok. O. T.

yhdessä laulaa Martti Kasurisen saestaessa kitaralla. Huvilassa tupa on tilava ja oikein

Tarjoilu ja kaikinainen huolenpito oh ylenpäättinen. Siellä sai moni meistä ensimmäiset kerran tattikeittoa inkeriläiseen tapaan. Me osanottajat lausummekin yield tassa isantavaelle

Hirsiniemen isinta Nikalai Kelo vastaanottamassa vieraita. Salossa liehuu Inkerin viiri.

sydamelliset suurkiitokset. Seurustelua riitti siellä iltamyOhalla pikkutunneille asti.

taas Masa viihdytti meita kitaransa kanssa kauniilla lauluillaan. Hat]Acaa oli nakOjaan kaikila. Ex tempore esitykset olivat mukaansa tempaavia. Silloin tulivat nakyviin monet pillevatkin kyvyt. Voimme syylla sanoa: Ja siellä oli mukavaa, kunpa sinakin olisit ollut mukana! Laiminlyiintisi volt tosin yield korjata. Tule ensi kerralla mnkaan! Isantavaki lausui meidat tervetulleiksi sinne kesankin jalkeen. Talvella siellä on toisella tavalla vielä hauskenpaa. Muun muassa jaalle tehdyssa napakelkassa kuulerna tulee olemaan tarpeeksi vauhtia.

Marraskuussa nuoret ovat paattan.eet jarjestaa pikkujouluillanvieton 20. 11. klo 19 Bragen salissa, josta ilmoitus tulee olemaan myOhemminkm lehdessa. Se on tarkoitus jarjestaa siten, etta kaikki vanhemmatkin tulevat siella viihtymaan. Muun muassa allekirjoittanut nayttda siinä tilaisuudessa vasta kesallal Ikerista otettuja variheijastuskuvia. Tuokaa myOs ystavanne mukaan! Siis kaikki olette tervetulleita sinne mukaan!

Helsingin inkeriläisten nuorten puolesta
Leevi Iivainen

Hyvtit ystlvfit

Satuittekos nakemaan elokuun lopussa kun eraand sunnuntaina televisio-
lahetyksessa taiteilija Ami Loven yeti erittain onnistunutta esitysta
koskien talkoita.

Niin. Tailcoat. Ne merkitsivat ennen muinoin paljon. Niissa todistettiin,
etta menneet polvet itahtoivat yhteisvoimin auttaa naapuriaan. Mita
nykyisin on havaittavissa. Koetetaan vaikeuttaa naapurin asemaa. Tama
on tosi.

Mutta talkoohenkea halutaan elvyttad uude lieen ja sen kautta autta-
misen halua.

Nliyttakaimme me esimerkkia Edessaolevat arpajaiset tarjoavat tahan
oivallisen filaisuuden. Tarttukaamme jokainen tosimielessa talkoisiin.

Islama talkoot ovat koko heimomme yhteiset talkoot. Jos me tarmok-
kaasti viemme nama talkoot dapi, me flaytamme muffle hyvad esi-
merkkia.

Uusia arpajaisia Luskin enaan tulemme saamaan, joten nama ovat viimei-
set. **Mitten arpajaisten tuloksella sisustamme Inkerikodin.** Me uskom-
me, etta jokainen halusta tahtoo olla mukana Inkerikodin sisustus-
ralkoissa. Sisustakaamme se sellaiseksi, etta joka esine uhkuu inkerilai-
syytta. Sisustakaamme se sellaiseksi, etta me tunnemme sen seinien
sisalla olevamme entisessa Inkerissa.

Kuulkaa tams vetoomus. Tulkaa talkoisiin. Tilatkaa allaolevalla
kupongilla heti naini lokakuun 15 paivana myyntiin tulevia arpoja os.
asiamies Hannu Vironmiiki, Tehtaank 5 E 43 Helsinki 14

Pane talkookapula kiertamaan ja pyyda ystaviasi mukaan, kehoita tilaa-
maan arpoja. **Voitot ovat hyviii. Palkkio myynnista on 15 To. Aryan
hinta on 1:—.** Taalla jokainen suorittaa arpojen touhussa tytin talkoo-
tyzina ilman palkkiata ja siksi olisi tarkeata, etta tilaukset tulisivat heti
siten valtytaan loppuruuhkan paineesta. Kiitos.

Leikataan tasta irti. -----

Inkerilaisten Sivistyssaatiti
Tehtaankatu 5 E 43
Helsinki 14

Tilaan syysarpoja ..... kpl. ja tilitan ne ohjeiden mukaisesti.

Nimi: .....

Osoite: .....

Postipaikka: .....

.....
allekirjoitus

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Syystoiminta alkaa jalleen, ja ensimmäinen tilaisuus on syyskuun 26 pnd klo 14.00 Agri-colan seurakunnan seurakuntakodissa Tehtaan-
katu 23 (Bussi 14 ja raitiovaunut 3T ja 3B
tuovat Muistutamme jo nyt siitä, että
Pyhdinpaivdna menemme Turkuun perinteelli-
selle seppelälaskukaynnille ja tarna matka on
osaston jäsensille ilmainen. Joukolla mukaan
kaikkiin tilaisuuksiin.

Johtokunta

LENTOPALLOPELI

on järjestetty Helsingissa 13. 9. lahtien tiis-
taisin klo 19-21 Vartiokylan kansakoululle
nuorille ja kaiken ikäisille. Osoite: Kiviportin-
tie 10 .Kaupungista padsee rautatieasemalta bus-
silla 95 koulun portille, jdka on kirkkoa vasta-
paata.

Tervetuloa kaikki mukaan tutustumaan ja
pelaamaan!

Helsingin inkerilaiset nuoret

INKERIKOTI

Syyskuun 3. paivana oli SivistysdatiOn halli-
tuksella erittäin tarkea kokous. Kokoukseen
osallistuivat myOskin sadiOn hallintoneuvoston
puheenjohtajat padjohtaja Erkki Tuuli ja rovasti
Matti Vironmaki.

Karjalatalon rakentaminen on viivästynyt tol-
kuttoman paperisodan takia. Kaupunki ei suos-
tunut viiskerrdksisen talon rakentamiseen vaan
pani ehdoksi, että maanpaillisia kerroksia saa
olla vain neljd. Nyt dli mentava syvemmalle
maan alle, jotta pinta-ala pysyi entisellaan.
Tama kaikki vaati uudet piirustukset ja uudet
kasittelyt eri virastoissa. Nyt on kaikki ohi ja
maksut edessd. SHatiO tulee maksamaan aman
osuutensa lokakuun loppuun mennessa ja tyy-
tyvaisuus ohi ilmeinen Ikun varat riittdivit.

Ensi numerossa tulemme julkaisemaan kuvan
talon kipsimallista mutta jo ennakoon voimme
mainita, end Inkerikoti sijoitetaan ensimmai-
seen maanpadiliseen kerrokseen ja samalle ta-

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Toimintamme kuluvana syyskautena: kuu-
kausitilaisuudet 26.9, 24.10, 14.11 ja 12.12 pik-
kujoulun merkeissa. Tilaisuudet pidetdan Kale-
vankh+kon huoneissa 10-11 klo 14.00.

Vuosikokous samassa paikassa 9. pdivdna
tammikuuta 1972.

Johtokunta

SIVISTYSSAATIOLLE TULLEITA LAHJOITUKSIA

SdatiO on vastaanottanut seuraavat lahjoituk-
set:

Tuntematon	 100,-
Tuntematon	 10,-
Kesajuhlien arpajaistulot	 227,-
Inktilaisten Yhdistys ry	 1000,-
Uljas Marttinen	 100,-
Bordsin kerho	 24,16
Heikki Myllari	 100,-
A. Sokka	 200,-
L. Suomalainen	 20,-
A. Partanen	 10,-
J. Teivokainen	 10,-
A. Leppanen	 50,-
Eskilstunan kerho	 224,84
Julius SOrnwall	 160,60
H. Savolainen	 74,09
Laina Janis	 50,-
Turun iriker. ompeluseura	 30,-

	2390,69

solle tulee myOskin Karjalan Liitto. Hyvdt naa-
purit tulevat asustamaan samassa kerroksessa.
Loppusuora — rakentaminen — alkaa lahi-
kuukausina.

Kdkouksessa kasiteltiin myZiskin arpajaisten
lapiviemista ja hallitus uskoo, että jokainen
inkerildinen ja ystava ottaa nyt asian vakavasti
kun Inkerikodinkin asiat ovat mina parhaiten.
Nyt tarvitaan varoja ikodin sisustamiseen ja us-
komme, että jokainen tahtoo olla tässa mukana
ja se kdy parhaiten pdinsa kun myy arpoja
mandollisirnman paljon.

Tilaa asiamiehiltimme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levita Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen y.m. Inkerin suomalaisten historia	50.—	Inkerin vaakunoita	6.—
Saini Laurikkala Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta	14.—	Inkerin lippuja	4.—
Aapo Iho Hietäiyvd, valitut runot	10.—	Inkerin postimerkkejä sarja	20.—
Helli Suominen Moses Putron elämäkerta	3.50	Inkerin seinäkartoja	2.50
A. Metidinen Inkerin Ev.Lut.kirkon 350 v. muisto- julkaisu	20.—	Inkerildisten Viesti vuodek- si 1971 olisi syytä tilata. Hinta 8.—	
Akiilevyjd:		Hinnat kruunuissa vallitse- van kutssin mukaan.	
Inkerikuoro		Paaasiamiehet:	
Nouse Inkeri y.m.	7.50	Ruotsissa Armas Paakkonen	
Lauri Santiu		Suomessa Hannu VironmUki	
Murrejuttuja	7.50	osoitteet sivulla 2.	

Vairk5 Pietari Oy

Huopalandentie 10 A 20
Helsinki 33.
Puh. 487 619

Atft,

SAATIOLLA NYT
UUSI POSTIKORTTI
INKERILAISTEN SIVISTYS-
SAATIO ON SAANUT ERAN
ROVASTI S. J. LAURIKKALAN
HAUTAA ESITTÄVIÄ KUVIA.
KORTTIA SAA TILATA
H. VIRONMAELTA TEHTAAN-
KATU 5 E 43 HELSINKI 14
PUH. 662 668
HINTAAN 50 p/kpl
TILATKAA JO TANAAN, SILLA
ERA ON PIENI.